

Opbrengstgericht werken voor de leraar

Opbrengstgericht werken in de klas is vooral gebaat bij het doelgericht aanpassen van het eigen handelen op basis van de analyse van de studievoortgang. Dit vraagt om het vooraf formuleren van doelen en het analyseren van de resultaten. Vervolgens kunt u op basis van uw analyse bewuster omgaan met de verschillen tussen de leerlingen (differentiëren). Deze kwaliteitskaart biedt vier formats voor het werken met Opbrengstgericht werken in de klas.

Het eerste format helpt u om planmatig doelen te stellen en bij te sturen op basis van uw analyse. Om die analyse uit te voeren, biedt het tweede format mogelijke analysevragen waarmee u als leraar per periode naar uw resultaten

kan kijken. Door de cijfers op diverse manieren te analyseren, verzamelt u informatie over uw aanpak in de klas en het effect van die aanpak op de leerlingen. In de praktijk blijkt dat u als leraar hierdoor gefundeerder en bewuster – ‘evidence based’ – beslissingen kan nemen over de inrichting van uw onderwijs. Deze beslissingen kunt u beschrijven in het derde format: het groepsplan of klashandelingsplan. Het biedt één format voor alle gegevens: de afspraken voor de hele klas, de doelen voor de drie niveaus en de leerlingen met specifieke ondersteuningsbehoeften. Door hogere en uitdagende doelen te stellen, de lessen in te richten op basis van je analyse en daarbij te differentiëren, ontstaat een meer opbrengstgerichte houding in de klas. De tien vragen van het vierde format kunnen u daarbij ondersteunen.

Format 1: Naar plannend onderwijs

Plan (doelen)		
Wat (cijfers, competenties, gedrag):		Concrete (meetbare) doel:
Do		
Wat heb ik gedaan om bovenstaande te bereiken:		
Check		
Resultaten:	Conclusies:	Analyse:
Act		
Dit is wat ik ga doen op basis van het voorafgaande:		

Format 2: Analysevragen

- Ik bestudeer de cijfers op leerlingniveau, toetsniveau, klasniveau: wat valt mij op, wat is goed gegaan, wat is minder gegaan?
- Wat kan ik op basis van de analyse veranderen aan:
 - het werken met deze klas op leerlingniveau en op klasniveau?
 - het vak, het aanbieden van de lesstof, het gebruik van de methode?
 - de toetsen die ik nu gebruik?
 - mijn leraarschap?
- Welke (nieuwe) doelen stel ik op basis van deze analyse?
- Wat heb ik daarvoor nodig, hoe pak ik het aan?
- Wat betekent het voor de afstemming in de sectie, voor de doorlopende leerlijn en de toetsen?

Format 3: Klashandelingsplan

Klashandelingsplan	Klas:	Periode:	t/m
Hele klas Bijv. klassenplattegrond, volgboekje leerling, afspraken rond zelfstandig werken, etc.			
Handelingsplannen: LGF/Individuele leerlingen Weergave van individuele speerpunten.			
		Differentiatie Leesvaardigheid Onder niveau: Boven niveau: Woordenschat Onder niveau: Boven niveau: Rekenen/Wiskunde Onder niveau: Boven niveau: Eigen vak Onder niveau: Boven niveau:	

Format 4: De tien vragen van de leraar

OGW in de klas betekent het periodiek stellen van de volgende tien vragen:

1. Waar staan mijn leerlingen nu?
2. Waar stonden ze x-weken geleden?
3. Waar moeten ze over x-weken zijn, welk doel heb ik?
4. Hoe ga ik dat aanpakken?
5. Hoe ga ik het effect meten?
6. Welk effect merk ik van mijn handelen?
7. Wat vind ik van dat effect, ben ik tevreden of kan het beter?
8. En wat vindt de leerling ervan?
9. Welke conclusie verbind ik hier aan richting de leerling en richting mezelf?
10. Hoe vertaal ik die conclusies naar concreet handelen, wat ga ik de volgende keer anders doen?

Colofon

Deze kwaliteitskaart is ontwikkeld door Juliette Vermaas (Penna Onderwijsadviseurs) en is een uitgave van School aan Zet. De informatie op deze kwaliteitskaart komt uit de publicatie 'Opbrengstgericht werken en het vakmanschap van de leraar', die gratis te downloaden is via www.schoolaanzet.nl. Voor vragen over deze kwaliteitskaart kunt u contact opnemen met School aan Zet: Gea Spaans, secretariaat@schoolaanzet.nl.

KKOIK275

© Buiten het downloaden zijn alle rechten op dit product voorbehouden aan:



Postbus 556, 2501 CN Den Haag
 e-mail: secretariaat@schoolaanzet.nl
www.schoolaanzet.nl

KWALITEITSKAART

mei 2013